

УУ САХА САЛАЙААЧЧЫ ЭТЭ

Мин Илья Егорович Винокуровы аан бастаан обо сыл-
дьан Бүлүү куоратыгар корон турабын. Сайын этэ.
Биһиги үрдүкү кылаас оболоро, хас да буолан "Дик-
татор" борохуотунан устан киирэн, куорат таһыгар "Растор-
гуев сайыынката" диэн сиргэ баар пионер лаабырыгар сыннь-
ана сылдьарбыт.

Арай биирдэ таһырдыа тахсан, соппулуокка ойонон, сын-
ньанан олордубут. Ону-маны кэпсэтэ-кэпсэтэ, сотору-сотору
күлсэн тобо барабыт. Өйдоон, корбүппүт, биһиги аттыбыты-
нан, эргэ мас тротуары хотолдуу үктээн, толору эттээх-сиин-
нээх, орто унуохтаах, хара бараан киһи ааһан эрэр эбит.
Тиирэ кэппит харатыны сиэрэй көстүүмнээх, онтуката биир
да сиринэн имиллэн корботох отүүктээх. Куурусса сымыытын
уоһабын курдук, саһархай бачыынкалаах. Онтуката бып-
быһырбас тыастаах.

Биһиги им-дьим бардыбыт.

— Дорооболорун, аныгы колүөнэ дьон! — диэн дорообо-
лоһо-дорооболоһо, киһибит бачыынкатын тыаһыгар дьүөрэлэ-
эн, хайа эрэ ырыа матыыбын иһиирэн таһаара-таһаара ааһа
турда.

Биһиги кини дорооботугар хоруйдуур диэни билбэт дьон
буоллубут. Саната суох, батыһа корон олордубут...

Ити кэнниттэн хас да сыл ааспыта. Мин "Кыым"
хаһыат үлэһитэ буолбутум. Ньурба оройуонугар анал
корреспонденынан үлэлээн сайылаабытым.

Күһүн буолуута телеграмма туттум. Новосибирской куо-
ракка икки сыллаах партийнай оскуолаба үөрэххэ ыттар
буолбуттар.

Үөрэххэ барар дьон бары Дьокуускайга муһуннубут:
А.Н.Данилов, А.В.Васильев, Е.Т.Герасимов уонна мин.

Сарсыарда көтүөхтээхпит. Обкомга түмсэн порка кири-
эхтээхпит. Билэр ыалларбытыгар хоннубут.

Мин буоллахпына, молтобум-сыылбам дэлэ дуо, сарсыарда
абыс чаас оннугар обкомга тобус чааска тийээн кэллим.

Обкомга дьуһуурунай инструктор, сэрии инбэлиитэ, мас
атахтаах Мельников диэн уот айах киһи олорор эбит. Миигин
монгон, кыһыл чоххо олорто. Ол эрэри үтүө санаалаах киһи
этэ. "Хойутаабыккын да олоҥ", — диэбэтэ. Онтон-мантан
массыына кордоон кордо да, булбата. Аны санаатахпына, кини
харса суох киһи эбит. Илья Егоровичка дьизитигэр телефонна-
ан куугунатта, миигин порка илдьэ киирэригэр кордосто. Ону-
оха: "Совнаркомга тахсан күүттүн", — диэбит.

Мин бохпун-сахпын сүкпүтүнэн ити курдук турар Совнар-
комга тахсан табахтыы-табахтыы, киирэр аанга кэтэхэн
олордум.

Өр-отор буолбата. Илья Егорович ырыа матыыбын
иһиирэн таһаара-таһаара киирэн кэллэ. Сирэйэ-хараба сэргэ-
сийбитэ сүрдээх. Санаата чохху котоһуллубут кэмэ
быһыылааба. Мэктиэтигэр хара бараан бэйэтэ сырдаабыкка
дылы гыммыт.

Аттанныбыт. Субуруйбут уһун, хара "ЗИС" массыына кэ-
тэхэн турар эбит. Иннигэр-кэннигэр биирдии "Победа" мас-
сыына арыалдьыттаах. Бэйэтэ инники олоҥдо. Миигин —
кэлин олбоххо...

Порка кэлэн мотуора үлэлиин турар "Дуглас" самолет
аһаҥас ааныгар быһа астаран тийдибит. Мин Илья Егорович
кэнниттэн саппай уопсан самолетка киирэн хааллым. Уолат-
тарым миигин хаалаба диэн ыксаабыттар эбит. "Киргизэлэ-
бит үөрэбин сабалыы даҕаны илигиттэн, хайдах курдук тойот-
тордуу туттан, барбах "ЗИС" массыынанан айанныырый..." —
диэн табаарыс дьонум миигин күнү быһа элэктээн
табыстылар. Мин буолаабына ити күн табылаабыһыттан
олус үөрэн, атабым сири билбэт буолан сырыттым.

Онно билбитим Илья Егорович олус боростуой майгылаах,
аһыныгас сүрэхтээх киһи буоларын, дьону тойон-хотун, чы-
ыннаах — чыына суох, коннорү киһиэхэ араара корботун.
Кини биһигини кытта бииргэ самолетунан обком бастакы
секретарынан бигэргэнэ Москвалаан иһэр эбит этэ.

Биһиги обкоммутугар бастакы секретарынан саха киһитэ
ананан үлэлээбэтэҕэ ырааппыта. Илья Егорович Винокуров
бастакы уу саха этэ. Онон кини бастакы секретарга саамай
соптөөх киһинэн аабыллан торообут-үөскээбит сиригэр-уоту-
гар эргиллиитин хаан-уруу норуота хайдах курдук уруйдаан-
айхаллаан корсүбүтүн биһиги үөрэнэ сылдьан бэркэ
ойдүүрбүт.